

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie

Instytut Pielęgniarstwa

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)		Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne			Kod podmiotu	IP.1/OS -CH i PCH					
Kierunek studiów		Pielęgniarstwo									
Profil kształcenia		praktyczny									
Poziom studiów		Studia pierwszego stopnia									
Forma studiów		stacjonarny									
Semestr studiów		II									
					Zajęcia z zakresu nauk podstawowych		Nie				
Tryb zaliczenia przedmiotu		Zaliczenie na ocenę		Liczba punktów ECTS				Sposób ustalania oceny z przedmiotu			
Formy zajęć i inne		Liczba godzin zajęć w semestrze		Zajęcia teoretyczne	1	Zajęcia praktyczne	2		Praktyki zawodowe	2	
		Całkowita	Pracy studenta	Zajęcia kontaktowe	Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w ramach form zajęć					Waga w %	
Wykład		30	-	30	Zaliczenie - sprawdzian pisemny					50%	
Zajęcia praktyczne		50	10	40	Zaliczenie na ocenę - sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych					30%	
Praktyka zawodowa		80	-	80	Zaliczenie na ocenę - sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych					20%	
Razem:		160	10	150						Razem	100%
Kategoria efektów	Lp.	Efekty kształcenia dla modułu (przedmiotu)			Sposoby weryfikacji efektu kształcenia	Efekty kierunkowe		Uwagi			
Wiedza	1.	Wymienia objawy zagrożenia życia u pacjentów chirurgicznych, w różnym wieku.			Sprawdzian pisemny	D.W1.					
	2.	Charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotnych pacjentów w oddziale chirurgicznym.			Sprawdzian pisemny	D.W2.					
	3.	Wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarstwa w schorzeniach układu kostno-stawowego, mięśni.			Sprawdzian pisemny	D.W3.					
	4.	Zna zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku.			Sprawdzian pisemny	D.W4.					
	5.	Zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie chirurgicznym.			Sprawdzian pisemny	D.W5.					
	6.	Zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia w oddziale chirurgicznym.			Sprawdzian pisemny	D.W6.					
	7.	Zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia w oddziale chirurgicznym.			Sprawdzian pisemny	D.W7.					
	8.	Charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.			Sprawdzian pisemny	D.W8.					
	9.	Charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym hospitalizowanym w oddziale chirurgii w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.			Sprawdzian pisemny	D.W9.					
	10.	Zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.			Sprawdzian pisemny	D.W10.					
	11.	Różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.			Sprawdzian pisemny	D.W11.					
	12.	Zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do oddziału chirurgii ogólnej.			Sprawdzian pisemny	D.W12.					
	13.	Zna swoiste zasady organizacji specjalistycznej opieki chirurgicznej.			Sprawdzian pisemny	D.W14.					
	14.	Zna następstwa długotrwałego unieruchomienia.			Sprawdzian pisemny	D.W25.					
	15.	Zna metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności.			Sprawdzian pisemny	D.W26.					
	16.	Charakteryzuje czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne.			Sprawdzian pisemny	D.W31.					
	17.	Zna zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia.			Sprawdzian pisemny	D.W32.					
	18.	Zna kierunki obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom.			Sprawdzian pisemny	D.W33.					

	19.	Wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych leczonych chirurgicznie.	Sprawdzian pisemny	D.W34.	
	20.	Zna procedurę postępowania z ciałem pacjenta zmarłego.	Sprawdzian pisemny	D.W51	
Umiejętności	1.	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki.	Praca pisemna (proces pielęgnowania)	D.U1.	
	2.	Rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia.	Obserwacja ciągła	D.U2.	
	3.	Prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące chorób.	Obserwacja ciągła	D.U3.	
	4.	Motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	Obserwacja ciągła	D.U4.	
	5.	Prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.	Obserwacja ciągła	D.U5.	
	6.	Organizuje izolację chorych zakaźnie w miejscach publicznych i w warunkach domowych.	Sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych	D.U6.	
	7.	Diagnostuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji.	Sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych	D.U8.	
	8.	Pobiera materiał do badań diagnostycznych.	Sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych	D.U9.	
	9.	Ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i powikłań pooperacyjnych.	Sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych	D.U10.	
	10.	Doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej.	Sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych	D.U11.	
	11.	Przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	Sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych	D.U12.	
	12.	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	Sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych	D.U13.	
	13.	Rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia.	Obserwacja ciągła /Sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych	D.U16	
	14.	Instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgniarsko-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych.	Obserwacja ciągła	D.U18	
	15.	Rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgniarskiego.	Obserwacja ciągła	D.U20	
	16.	Prowadzi rozmowę terapeutyczną.	Obserwacja ciągła	D.U22.	
	17.	Doraźnie tamuje krwawienia i krwotoki.	Obserwacja ciągła /Sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych	D.U23.	
	18.	Prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.	Obserwacja ciągła /Sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych	D.U 24	
	19.	Prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta.	Sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych	D.U25.	
	20.	Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	Obserwacja ciągła	D.U26.	
	21.	Asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	Sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych	D.U27.	
	22.	Prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i	Sprawdzian praktyczny w warunkach	D.U28.	

		leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samo opieki.	rzeczywistych		
	23.	Ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe u pacjentów leczonych w oddziale chirurgicznym;	Sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych	D.U29.	
	24.	tworzy pacjentowi warunki do godnego umierania.	Obserwacja ciągła	D.U30.	
	25.	Dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	Sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych	D.U32.	
	26.	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	Sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych	D.U33.	
Kompetencje społeczne	1.	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece.	Obserwacja ciągła	D.K1.	
	2.	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	Obserwacja ciągła	D.K2.	
	3.	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece.	Obserwacja ciągła	D.K3.	
	4.	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych.	Obserwacja ciągła	D.K4.	
	5.	Przestrzega praw pacjenta.	Obserwacja ciągła	D.K5.	
	6.	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe.	Obserwacja ciągła	D.K6.	
	7.	Przestrzega tajemnicy zawodowej.	Obserwacja ciągła	D.K7.	
	8.	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej.	Obserwacja ciągła	D.K8.	
	9.	Jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta.	Obserwacja ciągła	D.K9.	
	10.	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	Obserwacja ciągła	D.K10.	

Prowadzący

Forma zajęć	Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
Wykład	Prof. dr hab. n .med. Jerzy Arendt Mgr Lucyna Frihauf
Zajęcia praktyczne	Mgr Lucyna Frihauf
Praktyka zawodowa	Mgr Lucyna Frihauf Opiekun praktyki zawodowej- pielęgniarka lub pracownik danego przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego

Treści kształcenia

Wykład		Metody dydaktyczne	Wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych, dyskusja	
Lp.	Tematyka zajęć	Tematyczne efekty kształcenia W wyniku kształcenia student:		Liczba godzin
1.	Wykład wprowadzający-uwagi wstępne, historia chirurgii.	<ul style="list-style-type: none"> - omawia udokumentowane początki działalności chirurgicznej, - omawia dzieło Hippokratesa „Corpus Hippocraticum”, - opisuje rozwój chirurgii europejskiej, - opisuje kamienie milowe postępów w chirurgii, - przedstawia walkę z bólem, walkę z zakażeniem, leczenie krwią. 		1
2.	Obrażenia tkanek miękkich. Udział pielęgniarki w leczeniu.	<ul style="list-style-type: none"> - systematyzuje podział urazów, rodzaje obrażeń tkanek miękkich, - określa objawy, leczenie, - definiuje pojęcie rany, - omawia rodzaje ran, postępowanie lecznicze, proces gojenia ran, - wyjaśnia sposoby zamykania ran, - charakteryzuje oparzenia, - przytacza podziały oparzeń ze względu na przyczynę, oraz stopnie oparzeń, - charakteryzuje odmrożenie i stopnie odmrożeń, - opisuje postępowanie lecznicze. 		2
3.	Obrażenia układu kostnego: rodzaje, powikłania, pierwsza pomoc. Uszkodzenia kręgosłupa. Rola pielęgniarki w udzielaniu pierwszej pomocy i leczeniu .	<ul style="list-style-type: none"> - różnicuje podział złamań w zależności od patomechanizmu urazu, - wymienia rodzaje złamań, - określa złamania skomplikowane i powikłane, - opisuje uszkodzenia kręgosłupa, - omawia zasady udzielenia pierwszej pomocy pacjentowi z uszkodzeniem kręgosłupa, - przedstawia zasady leczenia zachowawczego i operacyjnego. 		2
4.	Obrażenia czaszkowo-mózgowe. Rola pielęgniarki w leczeniu i diagnostyce.	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przyczyny i mechanizmy urazów czaszkowo-mózgowych, - scharakteryzuje objawy i postępowanie lecznicze, - opisuje krwawienia wewnątrzczaszkowe, - określa obrzęk mózgu, rozpoznanie i leczenie, - omawia pourazowe powikłania zapalne czaszki i mózgu. 		1
5.	Urazowe uszkodzenia kończyny górnej. Udział pielęgniarki w leczeniu i diagnostyce.	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najczęstsze postacie uszkodzenia obręczy kończyny górnej, - wymienia najczęstsze uszkodzenia kości ramiennej, - wymienia najczęstsze uszkodzenia w obrębie przedramienia, nadgarstka, - określa sposoby leczenia powyższych uszkodzeń. 		1
6.	Urazowe uszkodzenia miednicy i kończyny dolnej. Udział pielęgniarki w leczeniu.	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje mechanizmy uszkodzenia miednicy i kończyny dolnej, - różnicuje rodzaje złamań kości miednicy, - wymienia rodzaje złamań kości kończyny dolnej, - wymienia objawy uszkodzenia miednicy, typowe powikłania, zasady leczenia, - wymienia najczęstsze postacie złamania kości udowej i kości podudzia oraz zstępu, - opisuje sposoby leczenia powyższych złamań, - omawia uszkodzenia stawu kolanowego i zasady ich leczenia. 		1
7.	Urazowe obrażenia klatki piersiowej. Udział pielęgniarki w leczeniu i diagnostyce.	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje podziału urazów klatki piersiowej, - omawia postępowanie diagnostyczne i lecznicze, - definiuje odmę oplucnową, - przytacza patogenezę, rodzaje odmy, - opisuje postępowanie diagnostyczno-lecznicze w urazowych obrażeniach klatki piersiowej, - wymienia zasady punkcji jamy oplucnowej. 		1
8.	8 Urazowe obrażenia jamy brzusznej. Rola pielęgniarki w leczeniu i diagnostyce.	<ul style="list-style-type: none"> - przytacza podział obrażeń jamy brzusznej, - wymienia zasady postępowania diagnostyczno-leczniczego, - określa wskazania do leczenia operacyjnego po urazie jamy brzusznej, - omawia rodzaje uszkodzeń narządów jamy brzusznej, - wymienia zasady postępowania leczniczego. 		1
9.	Badania chorych. Rola pielęgniarki w	<ul style="list-style-type: none"> - przytacza nowoczesny model współpracy pielęgniarki z lekarzem, 		2

	ustalaniu rozpoznania. Badania dodatkowe.	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia badania laboratoryjne, cele i zasady wykonywania, - omawia badania radiologiczne, cel i zasady wykonywania, - scharakteryzuje ultrasonografię, - scharakteryzuje badania izotopowe, - scharakteryzuje tomografię komputerową, - omawia magnetyczny rezonans jądrowy, - wymienia wskazania, możliwości diagnostyczne, - wymienia badania endoskopowe, - omawia wskazania i możliwości diagnostyczno-lecznicze. 	
10.	Zasady przygotowania chorego do operacji. Rola pielęgniarki. Rodzaje znieczuleń.	<ul style="list-style-type: none"> - przytacza przygotowanie psychiczne, anestezjologiczne do operacji, - definiuje premedykację, - wymienia badania i czynności wykonywane w okresie przedoperacyjnym, - analizuje zasady doboru znieczulenia, - scharakteryzuje znieczulenie ogólne, dożylnie, miejscowe, - wymienia podziały znieczuleń. 	2
11.	Zaburzenia układu hemostazy-postacie - leczenie	<ul style="list-style-type: none"> - definiuje hemostazy i elementy tego układu, mechanizmy hemostazy, - przedstawia podstawowe metody badań układu hemostazy, - dokonuje podziału szlak krwotocznych, - charakteryzuje zasady leczenia. 	1
12.	Zakażenia w chirurgii-postacie, leczenie.	<ul style="list-style-type: none"> - omawia etiologię i patogenezę zakażeń chirurgicznych, - różnicuje najczęstsze przyczyny „ostrego brzucha”, - omawia czynniki ryzyka rozwoju zakażenia otrzewnej, - omawia postacie kliniczne zakażenia, - opisuje zakażenia wewnątrzrodziałowe i szpitalne. 	2
13.	Zaburzenia odporności u chorych chirurgicznie.	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje immunoglobuliny, podział, działanie na organizm człowieka, - definiuje pojęcie antygen, - definiuje pojęcie komórki odpornościowej, - omawia testy laboratoryjne, oceny stanu odporności. 	1
14.	Stany zagrożenia życia.	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia zasady resuscytacji krążeniowo-oddechowej, - omawia postępowanie z chorym nieprzytomnym, - charakteryzuje Skale Glasgow; - omawia wstrząs-podziały, zasady postępowania; - analizuje stany zagrażające życiu: krwotok, niewydolność oddechowa, niewydolność wątroby, niewydolność nerek, choroba zatorowo-zakrzepowa. 	2
15.	Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych w różnych schorzeniach chirurgicznych.	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje badania rentgenowskie stosowane w diagnostyce chirurgicznej: RTG PŁUC, RTG J.BRZUSZNEJ, badania RTG z kontrastem i bez kontrastu, scyntygrafia, - omawia przygotowanie chorych do badań rentgenowskich, - określa specyfikę badania ultradźwiękowego, sposobu zapisywania wyniku badania, - przedstawia przygotowanie pacjenta do badania USG, - opisuje TOMOGRAFIE KOMPUTEROWĄ, sposób badania i zapisywania obrazu, - omawia przygotowanie pacjenta przytomnego i nieprzytomnego do różnych badań komputerowych, - charakteryzuje badania MRI, sposób badania i zapisywania obrazu, - omawia przygotowanie pacjenta do badania rezonansu magnetycznego, - różnicuje badania endoskopowe : oesophagoscopia, gastroscopia, kolonoskopia, rektoskopia, bronchoskopia, laparoscopia, - omówia przygotowanie pacjenta fizycznie i psychicznie do badań endoskopowych górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego. 	2
16.	Pielęgnowanie chorego oparzonego.	<ul style="list-style-type: none"> - definiuje oparzenia termiczne, chemiczne, słoneczne, - charakteryzuje REGULĘ DZIEWIATEK, używanej do obliczenia powierzchni oparzenia, - planuje opiekę pielęgniarską nad pacjentem oparzonym termicznie, chemicznie i z udarem słonecznym przyjętym do szpitala, - omawia zasady prawidłowego odżywiania pacjenta oparzonego. 	2
17.	Pielęgnowanie chorych z urazem narządu ruchu.	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia rolę pielęgniarki w pielęgnowaniu chorych z urazem narządu ruchu w chirurgii ambulatoryjnej, - omawia pielęgnowanie chorych z urazem narządu ruchu w oddziale chirurgii urazowo-ortopedycznej, - opisuje sposoby zapobiegania powikłaniom zranień i złamań, - planuje opiekę nad pacjentem z raną ciała, - planuje opiekę nad pacjentem ze złamaniem kości i obrażeniach stawów z uwzględnieniem oceny wstępnej (ABC), nastawieniem zwiniętego stawu, użyciem wyciągu szkieletowego, unieruchomieniem zwinięcia lub złamania. 	1
18.	Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego. Rola pielęgniarki.	<ul style="list-style-type: none"> - omawia przygotowanie psychiczne i fizyczne pacjenta do operacji, - omawia przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym, - charakteryzuje diety stosowane przed wybranymi planowymi zabiegami operacyjnymi, - przedstawia standard opieki pielęgniarskiej nad pacjentem przygotowanym do planowego zabiegu operacyjnego. 	2
19.	Opieka pielęgniarska i ocena stanu chorego bezpośrednio po zabiegu operacyjnym.	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia standard opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w bezpośrednim okresie po zabiegu operacyjnym (24 godz. po zabiegu operacyjnym), 	2

		<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia standard opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w stanie bezpośredniego zagrożenia życia, - omawia specyfikę wczesnej pooperacyjnej opieki po zabiegu pielęgniarskiej nad człowiekiem starszym, - charakteryzuje opiekę medyczną nad chorym na cukrzycę w okresie okołoperacyjnym, - wymienia powikłania pooperacyjne. 	
20.	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w obrębie śródpiersia i pielęgnowanie po operacji.	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia operacje torakochirurgiczne, - omawia przygotowanie psychiczne i fizyczne chorych do zabiegów torakochirurgicznych, - omawia opiekę pielęgniarską nad pacjentem po operacji w torakochirurgii, - omawia sposoby zapobiegania powikłaniom związanych z zabiegiem operacyjnym. 	1
Razem liczba godzin:			30

Zajęcia praktyczne		Metody dydaktyczne	Pokaz, instruktaż wstępny, bieżący i końcowy	
Lp.	Tematyka zajęć	Tematyczne efekty kształcenia W wyniku kształcenia student:		Liczba godzin
1.	Zapoznanie się ze specyfiką pracy na oddziale chirurgicznym – gabinet zabiegowy. Przygotowanie i posługiwanie się w różnych sytuacjach zestawami opatrunkowymi, narzędziami i sprzętem.	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje zestawy opatrunkowe, - sortuje narzędzia chirurgiczne, - organizuje pracę w gabinecie zabiegowym. 		8
2.	Pielęgnowanie chorych z urazem narządu ruchu. Rola pielęgniarki w pielęgnowaniu chorych z urazem narządu ruchu w chirurgii ambulatoryjnej, w oddziale chirurgii urazowo-ortopedycznej. Zapobieganie powikłaniom po interwencji chirurgicznej.	<ul style="list-style-type: none"> - planuje opiekę nad pacjentem z raną ciała, ze złamaniem kości i obrażeniami stawów z uwzględnieniem oceny wstępnej (ABC), nastawieniem zwichniętego stawu, użyciem wyciągu szkieletowego, unieruchomieniem zwichnięcia lub złamania, - asystuje przy wszystkich czynnościach lekarskich: (założenie opatrunku gipsowego, założenie wyciągu, nastawienie złamania i zwichniętego stawu), - zapewnia pacjentowi komfort psychiczny i fizyczny; - uczestniczy w leczeniu przeciwbólowym (podawanie środków przeciwbólowych w iniekcjach domięśniowych i dożylnych), - układa chorego w łóżku, które jest wyposażone we wszystkie udogodnienia oraz podpórki i materac przeciwdleżynowy, gdy zachodzi konieczność długiego leżenia w łóżku, - zapobiega powikłaniom poprzez wnikliwą obserwację pacjenta, kontrole parametrów życiowych, profilaktykę przeciwzakrzepową i przeciwdleżynową, - otacza opieką pacjenta z urazem narządu ruchu w oddziale, - podaje anatoksynę i surowicę, - prowadzi dokumentację medyczną w oddziale chirurgicznym, - edukuje pacjenta zgodnie z kompetencjami pielęgniarki, - przygotowuje pacjenta do samoopieki. 		8
3.	Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego. Standard opieki pielęgniarskiej nad pacjentem przygotowanym do planowego zabiegu operacyjnego. Przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego zgodnie z obowiązującymi standardami, w trybie planowym i nagłym, z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia i metody operacyjnej. Diety przed wybranymi planowymi zabiegami operacyjnymi.	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje pacjenta do zabiegu operacyjnego zgodnie z obowiązującymi standardami, w trybie planowym i nagłym, z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia i metody operacyjnej; - uzupełnia dokumentację medyczną. 		8
4.	Opieka pielęgniarska i ocena stanu chorego bezpośrednio po zabiegu operacyjnym. Standard opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w bezpośrednim okresie po zabiegu operacyjnym (24 godz. po zabiegu). Standard opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w stanie bezpośredniego zagrożenia życia. Specyfika wczesnej pooperacyjnej opieki po zabiegu pielęgniarskiej nad człowiekiem starszym. Opieka medyczna nad chorym na cukrzycę okresie okołoperacyjnym.	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnia pacjentowi właściwą opiekę pielęgniarską po zabiegu operacyjnym zgodnie z obowiązującymi standardami, - planuje opiekę pooperacyjną chorych na cukrzycę, ludzi w podeszłym wieku, pacjentów palących papierosy, - zapewnienia pacjentowi bezpieczeństwo we wczesnym okresie pooperacyjnym, - rozpoznaje i rozwiązuje problemy pacjenta występujące we wczesnym okresie pooperacyjnym, - zapobiega i rozpoznaje powikłania pooperacyjne, - prowadzi dokumentację medyczną właściwą dla oddziału chirurgicznego. 		8
5.	Pielęgnowanie chorego oparzonego. Rodzaje, stopnie i objawy oparzeń. Zasady postępowania pielęgniarskiego po przyjęciu chorego oparzonego do	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnia opiekę pielęgniarską pacjentowi oparzonemu, przyjętemu do szpitala, - podaje środki przeciwbólowe często z preparatami uspokajającymi zgodnie ze zleceniem lekarskim (na pół godziny przed zmianą opatrunku 		8

	szpitala. Zapewnienie opieki pielęgniarskiej pacjentowi poparzonemu, przyjętemu do szpitala.	lub ćwiczeniami usprawniającymi), - kontroluje podstawowe parametry życiowe pacjenta, - zapobiega zakażeniom wewnątrzdziałowym, - zmienia opatrunków z zachowaniem warunków aseptyki, - zapobiega odleżynom i przykurczom (zmiana pozycji ciała co 2h, ruchy bierne, następnie czynne kończyn przez cały okres unieruchomienia), - pomaga w czynnościach życia codziennego, których pacjent nie jest w stanie samodzielnie wykonać, - planuje opiekę pielęgniarską nad pacjentem oparzanym termicznie, chemicznie i z udarem słonecznym.	
Razem liczba godzin:			40

Praktyka zawodowa ODDZIAŁ CHIRURGII OGÓLNEJ ODDZIAŁ CHIRURGII URAZOWO – ORTOPEDYCZNEJ	Wykaz umiejętności praktycznych W wyniku kształcenia praktycznego student:
<ul style="list-style-type: none"> - poznaje specyfikę pracy na oddziale chirurgicznym i sali opatrunkowej, - współpracuje w chirurgicznym zespole terapeutycznym, - przygotowuje i posługuje się w różnych sytuacjach zestawami opatrunkowymi, narzędziami i sprzętem, - przeciwdziała zakażeniom chirurgicznym - obserwuje rany pooperacyjne, rozpoznaje zakażenia chirurgiczne, - zmienia opatrunki, - przygotowuje chorego do badań i zabiegu operacyjnego, - ocenia stan pacjenta oczekującego na zabieg operacyjny; - obserwuje pacjenta w pierwszych godzinach i dniach po operacji, - zapobiega powikłaniom po zabiegu operacyjnym, rozpoznaje i rozwiązuje problemy pacjenta występujące we wczesnym okresie pooperacyjnym, - poznaje specyfikę pracy na sali operacyjnej- bloku operacyjnym, - pobiera krwi w celu oznaczenia grupy krwi, czynnika Rh, wykonania próby krzyżowej, - obserwuje pacjenta w trakcie przetaczania krwi i jej preparatów oraz po przetoczeniu, - współuczestniczy w szczegółowych procedurach opieki pooperacyjnej: po operacji tarczycy, przełyku, żołądka i dwunastnicy, dróg żółciowych, jelit, wyrostka robaczkowego i odbytu, przepukliny, naczyń obwodowych. 	
Ogólna liczba godzin: 80	

Literatura podstawowa:

1.	Chirurgia dla pielęgniarzek / red. Wojciech Rowiński, Dziak A. (red.). – Warszawa: Wydaw. Lekarskie PZWL, Cop. 1999.
2.	Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego / red. Elżbieta Walewska; Antonii Czupryna [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2006.
3.	Pielęgniarstwo w chirurgii : wybrane problemy z praktyki pielęgniarskiej oddziałów chirurgii ogólnej / Wojciech Kapała. - Wyd. 2 uzup.. - Lublin : Czelej, 2006.
4.	Chirurgia : repetytorium / Jan Fibak. - Wyd. 2 dodr. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2006.
5.	Chirurgia = Surgery / Bruce E. Jarrell, Anthony R. Carabasi; red. wyd. pol. Wojciech Rowiński; tł. z ang. Tomasz Borkowski [et al.]. - Wyd. 1 pol., dodr. - Wrocław : Urban & Partner, cop. 2003.
6.	Chirurgia / red. Wojciech Noszczyk Chirurgia. T. 1 / red. Wojciech Noszczyk; Piotr Andziak, Jerzy Arendt [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2005.
7.	Chirurgia / red. Wojciech Noszczyk Chirurgia. T. 2 / red. Wojciech Noszczyk; Maciej Bałaj [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2005.

Literatura uzupełniająca:

1.	Chirurgia : podręcznik dla studentów wydziałów nauk o zdrowiu / red. nauk. Stanisław Głuszek. - Lublin : Wydawnictwo Czelej, 2008. (Seria Podręczników dla Studentów Studiów Pielęgniarskich 26).
2.	Pielęgniarstwo chirurgiczne. Cz. 1 / red. Eugeniusz Majewski, Maciej Zaniewski; Joanna Kitlas [et al.]. - Katowice : Śląska Akademia Medyczna, cop. 2003.
3.	Pielęgniarstwo Polskie: 2007, 2008, 2009, 2010.
4.	Pielęgniarstwo XXI wieku: 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011.

.....
 Koordynator modułu (przedmiotu)
 podpis

.....
 Dyrektor Instytutu
 pieczęć i podpis